



ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăba nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro



Tel: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

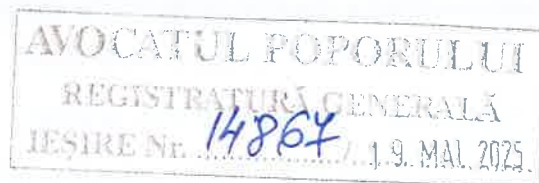
Apărarea, protecția și promovarea drepturilor copilului

Domnului Primar Felix-Cosmin Borcean

Primăria Municipiului Caransebeș

Piața Revoluției nr. 1

Municipiul Caransebeș, Județul Caraș-Severin



RECOMANDAREA

Nr. 64 din 19. MAI. 2025

referitoare la respectarea art. 32 și art. 49 din Constituție privind dreptul la învățătură, protecția copiilor și a tinerilor

La data de 08.01.2025, petenta a transmis instituției Avocatul Poporului petiția nr. 272, prin care expune situația fiicei sale minore, în vârstă de ani, domiciliată în Municipiul Caransebeș, la tată, în sensul că, de aproximativ 3 ani, nu poate să-și vadă fiica.

Aceasta a mai adus la cunoștință următoarele: a depus mai multe sesizări la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin prin care a semnalat încălcări grave ale drepturilor copilului, minorei fiindu-i încălcat dreptul la învățătură, întrucât aceasta, deși este înscrisă la Grădinița cu Program Prolungit Nr. din Caransebeș, a fost prezentă la grădiniță doar de 5 ori în anul școlar 2023-2024 și o singură dată în anul școlar actual; de asemenea: minora locuiește într-un apartament încălzit cu o sobă improvizată cu lemne, ceea ce ar reprezenta un risc de asfixiere cu monoxid de carbon; furnizarea gazelor a fost sistată ca urmare a neplății facturilor, iar instalația electrică prezintă improvizații periculoase care ar fi provocat flăcări.

Instituția Avocatul Poporului, în instrumentarea petiției a efectuat numeroase demersuri și a solicitat informații de la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin, Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin - Poliția Municipiului Caransebeș, Direcția de Asistență Socială (D.A.S.) Caransebeș, Grădinița cu Program Prolungit Nr. Caransebeș.

Rezultatul demersurilor întreprinse:

• **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin** a comunicat următoarele:

Din anul 2022, la nivelul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Caraș-Severin au fost înregistrate mai multe sesizări, cu privire la situația minorei, formulate de către mama acesteia.

În urma evaluărilor psiho-sociale nu s-a impus instituirea unei măsuri de protecție specială, minora nu se află în risc de violență, astfel că D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a propus monitorizarea situației minorei de către Direcția de Asistență Socială Caransebeș (D.A.S.).

Ca urma a sesizării instituției Avocatul Poporului, D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a procedat din nou la evaluarea situației minorei.

La momentul evaluării situației psiho-sociale a minorei, aceasta nu prezenta semne de abuz fizic sau neglijare pe suprafața corpului, iar tatăl ei, îi asigură satisfacerea nevoilor primare, fiind sprijinit de către comunitatea religioasă din care face parte, precum și de rudele din familia extinsă.

Se precizează faptul că, nu au fost identificate semne de abuz emoțional asupra copilului.

Minora locuiește împreună cu tatăl ei, într-un apartament, proprietate personală a acestuia fiind compus din 3 camere, o bucătărie, un grup sanitar, precum și dependințe. La momentul vizitei, locuința era curată, igienic întreținută, ordonată. În sufragerie au fost observate multe jucării și **medicamente pentru copii**. Încălzită era doar în camera în care dorm și petrec timp tatăl și fiica, cameră încălzită cu un convector pe gaz, cu butelie. În apartament nu a fost observată nicio sobă care funcționează pe material lemnos și nici nu a fost identificată vreo improvizație la curentul electric. Totodată, tatăl minorei a prezentat, pe telefonul mobil, plata în avans a energiei electrice.

Minora figurează pe listele unui medic de familie, ca fiind sănătoasă. De fiecare dată, când minora în cauză s-a prezentat la cabinetul medical, aceasta a fost observată ca fiind bine îngrijită și foarte atașată de tatăl ei.

Deși, minora este înscrisă în grupa mijlocie, în cadrul Grădiniței cu Program Prelungit Nr. Caransebeș, **acesta nu frecventează grădinița**. Ca urmare a acestui fapt, D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a sesizat Consiliul Local Caransebeș - Direcția de Asistență Socială, în vederea luării măsurilor necesare care se impun, potrivit Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar. De asemenea, printr-o notificare, Direcția i-a adus la cunoștință tatălui minorei obligațiile ce îi revin, față de fiica sa și, totodată, despre consecințele nerespectării prevederilor Legii nr. 198/2023 privind învățământul preuniversitar.

De la începutul anului școlar 2024-2025, minora a frecventat grupa mijlocie, din cadrul Grădiniței cu Program Prelungit Nr. Caransebeș, unde figurează înscrisă, doar **de 6 (șase ori)**.

Pe rolul Judecătoriei Caransebeș, se află un dosar având ca obiect exercitarea autorității părintești, stabilirea domiciliului minorei și a pensiei de întreținere, ca urmare a solicitării formulate de către mama minorei.

D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin a propus închiderea cazului minorei, precum și monitorizarea acestui caz de către D.A.S. Caransebeș.

• **Direcția de Asistență Socială (D.A.S.) Caransebeș** a comunicat, în principiu, aceleași aspecte comunicate de către D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin, în plus arătând următoarele:

Reprezentanții D.A.S. Caransebeș s-au deplasat la adresa de domiciliu a minorei, unde au constatat că minora în cauză nu prezintă semne care să indice că s-ar afla într-un mediu nefavorabil dezvoltării acesteia.

Din verificările efectuate s-a putut observa cu ușurință că minora dezvoltă un puternic atașament emoțional față de tatăl său și nu sunt semne că aceasta ar fi fost supusă vreunui abuz emoțional sau neglijență din partea tatălui.

La data efectuării verificărilor în locuința acestora, nu au fost identificate bunuri sau obiecte care ar putea să pună în pericol viața sau sănătatea minorei.

Se menționează că: în cazul în care mama minorei consideră că fostul partener împiedică în mod constant relațiile cu fiica sa și îi îngrădește dreptul de vizită, se poate prezenta în acest scop la sediul D.A.S. Caransebeș pentru a solicita sprijinul instituției.

Tatăl minorei, a precizat faptul că mama minorei a părăsit, împreună cu alți doi copii ai săi proveniți dintr-o altă relație, locuința comună din Caransebeș, atunci când minora avea doar un an și cinci luni, nefiindu-i teamă să o lase exclusiv în grija sa, care, din afirmațiile dânzei ar reprezenta un pericol, deoarece a fost condamnat pentru infracțiuni grave. Din discuțiile cu tatăl minorei, a reieșit și faptul că mama minorei nu a trimis niciodată fetei sale bani, haine sau alimente și nu a interesat-o în mod direct situația fiicei sale.

Se menționează că motivul slabei frecvențe la grădiniță al fetei este imunitatea scăzută și implicit dorința tatălui de a o proteja de eventualele viroze respiratorii recurente.

Referitor la rapoartele de monitorizare, tatăl minorei nu a fost de acord cu vizitele periodice din partea personalului DAS Caransebeș, invocând faptul că minora are deja o suferință cauzată de absența mamei și nu dorește accentuarea acesteia.

• **Inspectoratul Județean de Poliție Caraș-Severin - Poliția Municipiului Caransebeș** a comunicat următoarele:

Cazul minorei este în atenția Poliției Municipiului Caransebeș încă din anul 2022, moment în care aceasta a fost încredințată tatălui său. Mama minorei a făcut mai multe sesizări către Poliția Municipiului Caransebeș, D.G.A.S.P.C. Caraș-Severin, D.A.S. Caransebeș, în urma verificărilor efectuate conform competențelor, în niciuna dintre situații nu au fost constatate nereguli ori încălcări ale prevederilor legale de natură să încalce sub orice formă drepturile prevăzute de Legea nr.272/2004, privind protecția și promovarea drepturilor copilului, pentru care să fie dispuse măsuri în consecință de către niciuna dintre instituțiile arătate mai sus. Prin intermediul acestor sesizări, mama minorei nu a reclamat comiterea de fapte penale împotriva fiicei sale. De asemenea, Poliția Municipiului Caransebeș nu a fost sesizată de vreo altă persoană cu privire la situația minorei.

În prezent, minora se află în continuare în grija tatălui, care îi asigură condițiile necesare pentru o dezvoltare optimă, fizică și psihică.

Totodată, mama minorei a sesizat Poliția Municipiului Caransebeș în perioada decembrie 2024 - ianuarie 2025 prin trei reclamații scrise cu privire la faptul că minorei i-ar fi încălcat dreptul învățatură de către tatăl său, însă în urma verificărilor efectuate, nu au fost stabilite nerespectări ale normelor Legii nr. 198/2023, privind legea învățământului preuniversitar, sub aspect infracțional/contravențional, aspect comunicat în scris petentei, lucrările fiind clasate la nivelul subunității de poliție.

• **Grădinița cu Program Prelungit Nr. Caransebeș** a comunicat următoarele:

Minora este înscrisă la Grădinița cu Program Prelungit Nr. Caransebeș, structură a Grădiniței cu Program Prelungit Nr. Caransebeș, la grupa mijlocie.

În anul școlar 2023-2024 minora a avut un număr de **10 prezențe** la grădiniță, la grupa mică, iar în anul școlar curent - 2024-2025 a avut până la data de 12.03.2025 - **6 prezențe**, iar ulterior încă **6 prezențe**, la grupa mijlocie.

În anul școlar curent 2024-2025, minora este înscrisă la grupă mijlocie, grupă obligatorie începând cu 01.09.2023 conform Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023. Reprezentanții grădiniței au fost contactați de către reprezentanți ai Poliției Municipiului Caransebeș, precum și de reprezentanți ai D.G.A.S.P.C./D.A.S., cărora le-au fost puse la dispoziție toate informațiile deținute de doamnele educatoare despre situația minorei.

Se constată că minora aproape că nu a frecventat grădinița, în anul școlar 2024-2025, până la data de 09.05.2025 a avut o prezență sporadică, de doar 12 prezențe la grupa mijlocie, motivat de o stare de sănătate precară, imunitate scăzută și o protecție de virozele respiratorii.

Pe lângă faptul că grupa mijlocie este obligatorie, frecventarea grădiniței le permite copiilor să-și dezvolte capacitatea de a trăi în comunitate, cu ceilalți, o dezvoltare cognitivă, psihomotorie și socio-emoțională a celor mici, dobândirea de informații, deprinderi și chiar independență, pregătirea pentru viața socială.

Frecventarea cursurilor școlare nu este doar o obligație legală, ci și un drept al copilului de a primi educație și de a se dezvolta în mod adecvat. Instituțiile de învățământ și autoritățile publice sunt responsabile să monitorizeze și să asigure participarea tuturor copiilor la educație în vederea promovării cel puțin a învățământului general obligatoriu.

Dispozițiile legale în vigoare, din **Legea 198/2023 a învățământului preuniversitar**, prevăd:

Art. 13 alin. (1): „Învățământul obligatoriu cuprinde învățământul preșcolar, învățământul primar, învățământul gimnazial și învățământul liceal”.

Art. 14 alin. (1): „Părinții sau reprezentantul legal **au obligația** să asigure participarea la cursuri a beneficiarului primar minor pe întreaga perioadă a învățământului obligatoriu”.

Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare în **art. 2 alin. (4)**, prevede: - „*Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile și deciziile care privesc copiii, întreprinse de autoritățile publice și de organismele private autorizate, precum și în cauzele soluționate de instanțele judecătorești*”.

Art. 39 alin. (1), prevede: „*Serviciul public de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie.*”

„Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migrației ilegale, răpirii, violenței, pornografiei prin internet, precum și a oricăror forme de violență, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituții de învățământ, medicale, de protecție, medii de cercetare a infracțiunilor și de reabilitare/detenție, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc” (art. 89 alin. 1), iar potrivit alin. (3): „Angajații instituțiilor publice sau private care, **prin natura profesiei, intră în contact cu copilul și au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligația de a sesiza de urgență direcția generală de asistență socială și protecția copilului**”.

Printre formele de neglijare este menționată și **neglijarea educațională** (art.94 alin. 2).

Raportat la situația de garantare a dreptului fundamental la învățătură al minorei, prevăzut de art. 32 din Constituția României și pentru a preveni în viitor perpetuarea acestui comportament: nefrecventarea grădiniței/școlii, a învățământului general obligatoriu și față de considerentele de fapt și de drept, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României, coroborat cu prevederile art. 15 alin. (1) lit. f și alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr. 35/1 997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului, emite prezenta:

RECOMANDARE

Primarul Municipiului Caransebeș, județul Caraș-Severin, în temeiul art. 154 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul Administrativ care îi conferă funcția de garant al respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, va lua toate măsurile legale ce se impun, pentru:

a) Responsabilizarea, îndrumarea și consilierea tatălui minorei, domnul

~~în ceea ce privește frecventarea învățământului preșcolar de către aceasta, atât în prezent, cât și pentru viitor, pe perioada învățământului general obligatoriu și colaborarea cu unitatea de învățământ, după caz;~~

b) Consilierea tatălui în ceea ce privește colaborarea cu medicul de familie al minorei, în situația în care copilul are o stare de sănătate precară, pentru îmbunătățirea acesteia, astfel încât minora să poată frecventa cursurile școlare în bune condiții.

c) Colaborarea cu unitatea de învățământ la care este înscrisă minora în vederea asigurării dreptului la învățătură, în anul școlar următor și prevenirea abandonului școlar.

d) Raportat la situația minorei, monitorizarea în continuare a familiei și întocmirea unui Plan de servicii, după caz.

Primarul Municipiului Caransebeș, va informa Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI



Instituția Avocatul Poporului, cu sediul precizat în antet vă prelucerează datele personale în baza reglementărilor legale aplicabile în domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este de îndeplinire a unei sarcini care servește unui interes public sau care rezultă din exercitarea atribuțiilor publice cu care este învestit operatorul. În exercitarea atribuțiilor avute, prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituția Avocatul Poporului se circumscrie situației definite de art. 6 alin. 1) lit. e) din Regulamentul UE nr. 679 din 27 aprilie 2016, în limitele atribuțiilor și obligațiilor legale cu respectarea aplicării legislației privind protecția datelor personale. Datele personale sunt obținute din corespondența transmisă de dumneavoastră instituției noastre, fie în cadrul audiențelor sau al serviciului de dispecerat, precum și de la autorități publice sau din consultarea bazelor de date publice. Datele personale pot fi dezvăluite către alte autorități sau instituții publice ori către autorități cu care instituția Avocatul Poporului cooperează în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale legale. În cazul în care nu doriți ca anumite date personale să fie dezvăluite, aveți posibilitatea de a vă exercita dreptul de opoziție, în condițiile prevăzute de art. 21 din RGPD. Datele dumneavoastră personale sunt stocate pe perioada necesară efectuării tuturor demersurilor întreprinse pentru susținerea activităților domeniilor de activitate/serviciilor/birourilor/birourilor teritoriale/centrelor zonale din cadrul Instituției Avocatul Poporului de relații publice, petiționare, formulare de puncte de vedere, organizare, derulare evenimente, soluționarea acțiunilor de către instanțele de judecată competente, îndeplinirea atribuțiilor legale de vizite, soluționare a petițiilor, înregistrarea și soluționarea notificărilor de încălcare a securității datelor cu caracter personal, precum și înregistrarea formularelor de declarare responsabil cu protecția datelor, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile. Persoanele ale căror date personale sunt prelucrate de către Instituția Avocatul Poporului pot să își exercite drepturile de acces la date, de rectificare, ștergere, restricționare, în conformitate cu dispozițiile art. 15-19 din RGPD, precum și dreptul de a depune o plângere la ANSPDCP pentru modul de soluționare a cererilor de exercitare a acestor drepturi, printr-o cerere trimisă prin poșta la sediul ANSPDCP sau la adresa anspdcpx@dataprotection.ro. Mai multe informații privind prelucrarea datelor dvs. cu caracter personal puteți consulta pe site-ul www.avp.ro, secțiunea Protecția datelor cu caracter personal.